

BIBLISTYKA – OMAWIANE ZAGADNIENIA

1. Wprowadzenie

- Pismo święte – dzieło Boga i człowieka
- Jezus Chrystus – jedyne Słowo Boże, w którym Bóg wyraża się cały
  - całe Pismo święte znajduje swoje wypełnienie w Osobie Jezusa Chrystusa
  - Stary Testament należy odnosić do Jezusa Chrystusa
- kanon Pisma świętego (jako zbiór ksiąg)
  - podział ksiąg Pisma świętego ze względu na ich charakter
  - księgi proto- i deuterokanoniczne
- sigła biblijne
- różne wydania Pisma świętego; źródła tekstów Pisma świętego używanych w liturgii

2. Interpretacja Pisma świętego

- pojęcie Objawienia; rodzaje Objawienia
- natchnienie biblijne
  - występowanie pojęcia natchnienia w Biblii
  - w jakim sensie Pismo Święte jest natchnione?
  - chrześcijaństwo *religią Słowa Wcielonego*, a nie – *religią księgi* (KKK 108)
- Tradycja – sposób, w jaki sposób Pismo święte było rozumiane w Kościele od samego początku
  - cały proces rozumienia Pisma świętego w Kościele jest natchniony
  - właściwy sens Pisma świętego jest dziełem Ducha Świętego
- proces ustalania kanonu Pisma świętego
- sens Pisma świętego
  - sens dosłowny
  - sens duchowy (alegoryczny, moralny, anagologiczny)

3. Historia starotestamentalna

- prehistoria biblijna – znaczenie opisu Stworzenia Świata i początków ludzkości (Rdz 1-3)
- sprint przez historię Izraela do czasów Jezusa
  - Patriarchowie (Abraham, Izaak, Jakub, Józef)
  - Wyjście z Egiptu, wędrówka Izraela przez pustynię (Mojżesz, Aaron)
  - Wejście Izraela do Ziemi Obiecanej; czasy sędziów (Jozue, Samuel)
  - niepodzielone Królestwo Izraela (Saul, Dawid)
  - budowa świątyni jerozolimskiej (Salomon)
  - podział Królestwa na Północne (Izrael-Efraim) i Południowe (Juda)
  - działalność proroków w Królestwie Izraela (Eliasz, Elizeusz)
  - upadek Królestwa Izraela, wygnanie asyryjskie (Izajasz)
  - reforma religijna w Królestwie Judy (Jozjasz, Jeremiasz)
  - upadek Królestwa Judy, zniszczenie świątyni (Jeremiasz c. d.)

- wygnanie babilońskie (Jeremiasz c. d., Ezechiel, Daniel)
- powrót z wygnania babilońskiego, odbudowa świątyni jerozolimskiej (Cyrus)
- podboje Aleksandra Macedońskiego, hellenizacja świata, wojny machabejskie
- podbój Palestyny przez Imperium Rzymskie za czasów Pompejusza

4. Życie w Izraelu za czasów Jezusa; wiadomości wstępne o Ewangelii

- stronnictwa społeczno-polityczno-religijne
  - faryzeusze
  - saduceusze
  - zeloci
  - esseńczycy
- instytucje państwowe i religijne
  - prokurator-namiestnik
  - celnicy
  - arcykapłan
  - sanhedryn
- Herod Wielki
  - charakterystyka jego rządów
  - budowa świątyni jerozolimskiej; struktura świątyni
  - datacja narodzin Jezusa Chrystusa w związku z danymi historycznymi o Herodzie
- czterej Ewangelści
  - św. Ireneusz z Lyonu *Przeciw herezjom*, księga III – starożytne źródło wiedzy o Ewangelistach
  - symbole przypisywane Ewangelistom (Ap 4,6-8)
  - charakterystyka poszczególnych Ewangelistów
  - powstawanie (ksiąg) Ewangelii; Ewangelie synoptyczne
- Ewangelia jest tylko jedna – jest to Dobra Nowina o życiu i dziele zbawienia Jezusa Chrystusa

5. Życie Jezusa Chrystusa

- historia narodzin (Zwiastowanie, Narodzenie)
- dzieciństwo (Ofiarowanie w świątyni, przybycie mędrców, ucieczka do Egiptu, zagubienie i odnalezienie w świątyni, posłuszeństwo rodzicom w Nazarecie)
- początek publicznej działalności (Chrzest w Jordanie, kuszenie na pustyni, wesele w Kanie Galilejskiej)
- głoszenie Ewangelii o Królestwie Bożym
  - Jezus jako nauczający z mocą
  - grono uczniów Jezusa (powołanie, wybór Dwunastu, posyłanie; cuda okazywane wobec uczniów)
  - spory z faryzeuszami, saduceuszami, uczonymi
  - Jezus przez cały czas swojej działalności jest w drodze do Jerozolimy
- Męka, Śmierć i Zmartwychwstanie

- triumfalny wjazd do Jerozolimy
- Ostatnia Wieczerza
- Modlitwa w Ogrójcu
- zdrada Judasza, sąd nad Jezusem
- Śmierć na krzyżu, pogrzeb
- pusty grób, ukazywanie się Zmartwychwstałego uczniom

6. Rozprzestrzenianie się Ewangelii

- wspólnota uczniów po Śmierci i Zmartwychwstaniu Pana Jezusa, przed Ześłaniem Ducha Świętego
  - stan rozproszenia, niewiary
  - ukazywanie się Zmartwychwstałego uczniom
  - Wniebowstąpienie, nakaz misyjny
  - uzupełnienie grona apostołów o Macieja
  - modlitwa w oczekiwaniu na *Moc z wysoka*
- Ześłanie Ducha Świętego
- działalność apostołów
  - św. Piotr
    - znaczenie Szymona-Piotra w gronie Apostołów za życia Jezusa
    - uzdrowienie chromego od urodzenia
    - ustanowienie siedmiu diakonów
    - pierwszy chrzest poganina – setnika Korneliusza
    - listy pasterskie
    - śmierć męczeńska w Rzymie
  - św. Paweł
    - pierwotnie Szaweł
    - Żyd z Tarsu, faryzeusz, wykształcony w Jerozolimie
    - prześladowca chrześcijan
    - nawrócenie pod Damaszkiem
    - podróże misyjne
    - podróż więzienna
    - listy św. Pawła
    - śmierć męczeńska w Rzymie